

Ivana Svobodová

Muzeum a škola pod zámeckou střechou

Na podzim roku 2008 Regionální muzeum v Mikulově zahájilo projekt nazvaný Muzeum a škola pod zámeckou střechou, jehož prioritou je vytvořit základ pro systematickou spolupráci se školami v regionu s cílem využít vzdělávacího potenciálu muzea jako instituce.

Úloha projektu spočívá především ve snaze umožnit a zprostředkovat dětem poznání regionální historie skrze sbírky, respektive sbírkové předměty Regionálního muzea v Mikulově. Muzeum by se mělo stát místem, kde si žáci poznatky a vědomosti získané ve škole upevňují formou prožitku, vlastní zkušenosti a fantazie.

Při odkrývání pokladů regionální historie se naprosto logicky otevřela první kapitola projektu, která nabídla žákům základní školy pátrání po záhadách pravěkého osídlení jižní Moravy. V expozici „Věk lovců a mamutů“ v Dolních Věstonicích připravilo RMM dvouhodinový program, kterého se v průběhu září až listopadu 2008 zúčastnilo celkem 140 dětí ze 6. a 7. tříd základních škol v Mikulově, Březí a Dolních Věstonicích.

Alternativní metoda je založena na propojení teoretické a praktické části. Úkolem či badatelským záměrem je získání teoretických informací z expozice Věk lovců a mamutů, které je doplněno praktickou činností. Cílem práce s keramickou šamotovou hlinou s ostřivem, při níž mají děti za úkol vymodelovat vlastní Věstonickou venuši, je přiblížit si jinak abstraktní časové období 30 000–25 000 let před občanským letopočtem, které je stále s převahou vnímáno jako období velmi primitivní. Na první pohled snadný úkol vytvořit hliněnou sošku jako „pračlověk“ dětem otevírá poznání, že lovci mamutů museli být již na určitém stupni kulturního vývoje, protože dokázali vytvořit a uchovat umělecky i technicky dokonalé dílo, jak ho známe v podobě Věstonické venuše.

Bádání nad tajemstvím Věstonické venuše. (foto Ivana Svobodová, Regionální muzeum v Mikulově)

Možnosti vyrobit si vlastní venuši neodolal nikdo. (foto Ivana Svobodová)

Získané vědomosti o období pravěku si tak děti upevňují prostřednictvím prožitku práce s hlínou i vytvořením vlastní teorie o původu otisku prstu člověka na zádech Věstonické venuše, která je vedoucím motivem této části projektu. Reálná vědecká otázka, na niž ani díky nejmodernějším vědeckým technologiím neexistuje zcela jednoznačná odpověď, ponechává prostor pro fantazii a individuální způsob uchopení reality a zpracování informací každého dítěte.

Podtitul projektu Muzeum a škola pod zámeckou střechou, který zní „projektová forma výuky dějepisu“, předesílá naši snahu, aby jednotlivé lekce nekončily odjezdem dětí z Dolních Věstonic či cestou dolů z mikulovského zámku, ale aby plynule a logicky pokračovaly i po návratu dětí do školy. Vytvořené venuše byly po dokonalém vyschnutí vypáleny v novodobé keramické peci a vráceny dětem do školy. Mezitím měly děti možnost připomenout si zážitky z Dolních Věstonic v hodině českého jazyka, v níž vznikly velmi nápadité eseje, které jsme díky výborné spolupráci se všemi pedagogy získali zpět do muzea jako jeden z důležitých pramenů pro vyhodnocení úspěšnosti projektu.

Co kus, to originál. (foto Ivana Svobodová)

Závěrečná porada v pravěkém obydlí. (foto Ivana Svobodová)

Ve výtvarné výchově dostaly děti možnost vypořádat se se zásadní změnou barvy keramické hlíny, k níž došlo při výpalu. Záleželo pouze na nich, zda své vlastní venuši vrátí černošedou barvu vzácného originálu, nebo popustí uzdu fantazii a z pravěkého díla vytvoří dílo postmoderní. Za nejlepší příklad zpětné vazby lze nakonec považovat zaslání e-mailů s „pravěkým příběhem“ z vlastní iniciativy dětí přímo vedoucí projektu.

Nedílnou součástí celkové koncepce projektu Muzeum a škola pod zámeckou střechou je i pořádání výstav pro dětské návštěvníky (jako například výstava Nebe, peklo, ráj, realizovaná v našem muzeu ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně v prosinci 2008), dále interaktivní pořady ve spolupráci s dalšími subjekty (Staré pověsti české, které jako předvánoční dárek pro školy připravila společně s muzeem Divadelní a kaskadérská společnost Štvanci) a součinnost s Domem dětí a mládeže v Mikulově.

Díky velmi pozitivní zkušenosti s projektem Tajemství Věstonické venuše připravuje muzeum na jaro 2009 část druhou, nazvanou Tajemství římské mince, která před dětmi otevře záhadu života Římanů a Germánů v kraji pod Pálavou, a rozšíří tak jedinečné poslání instituce muzea, které nese informace z naší minulosti směrem do budoucnosti.